

**BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ İ.İ.B.F
İKTİSAT VE İŞLETME 2 BÖLÜMÜ
YÖNETİM VE ORGANİZASYON DERSİ (A VE B)
ŞUBESİ KONU SUNUMLARI**

**SUNU 1: YÖNETİM VE YÖNETİCİLİK
KAVRAMLARI 2.KISIM**

PROF.DR.GÜRKAN HAŞİT
BİLECİK / 2020

YÖNETİCİLİK

- **Yönetici**, başkaları vasıtasıyla iş yapan kişidir. İşletmede yalnız genel müdür veya bölüm başkanı yönetici değil, bir ustabaşı da yöneticidir.
 - İşletmede başkalarının emeğini kullanan ve onlarla işbirliği sonucu belli amaçlara ulaşmak isteyen herkes bir **yönetim faaliyeti** yapıyor demektir.
-

YÖNETİCİLER İÇİN KULLANILAN YÖNETSEL UNVANLAR

- ❑ **YÖNETİM KURULU BAŞKAN VE ÜYELERİ (THE BOARD OF DIRECTORS):** ANONİM ŞİRKET STATÜSÜNDEKİ ÖRGÜTLERDE PAY ORTAKLARI AYNİ ZAMANDA ÖRGÜTÜN SAHİBİDİR.
 - ❑ **CHIEF EXECUTIVE OFFICER (CEO):** CEO, SON ZAMANLARDA SIK KARŞILAŞILAN BİR YÖNETSEL UNVANDIR. BU TERİMİN TÜRKÇE TAM KARŞILIĞI OLMAMAKLA BİRLİKTE “**MURAHHAS YÖNETİCİ**” OLARAK DA KULLANILABİLMEKTEDİR. CEO, **BİR İŞLETMENİN AKTİF OLARAK YÖNETİMİNDE BULUNAN EN ÜST KADEME YÖNETİCİYİ** İFADE EDER VE KİŞİSEL OLARAK YÖNETİM KURULUNA VE İŞLETME ORTAKLARINA KARŞI ÖRGÜTSEL PERFORMANSTAN SORUMLUDUR.
-

YÖNETİCİLER İÇİN KULLANILAN YÖNETSEL UNVANLAR

- ❑ **CHIEF OPERATING OFFICER (COO):** “UYGULAYICI GENEL MÜDÜR” OLARAK ADLANDIRILABİLECEK BU UNVAN, “GENEL MÜDÜR” VEYA “BAŞKAN” YERİNE KULLANILAN VE CEO (CHIEF EXECUTIVE OFFICER) İLE BİRLİKTE ÇALIŞAN BİR YÖNETİCİYİ İFADE ETMEKTEDİR.
 - ❑ **PRESIDENT:** TÜRKÇE’DE “BAŞKAN” TERİMİNİN KARŞILIĞI OLAN BU UNVAN, CEO’NUN OLMADIĞI ÖRGÜTLERDE YÖNETİM KURULUNA KARŞI TÜM ÖRGÜTSEL SORUMLULUĞU TAŞIYAN YÖNETİCİYİ İFADE ETMEKTEDİR.
 - ❑ **VICE PRESIDENT VE EXECUTIVE VICE-PRESIDENT:** VICE PRESIDENT TÜRKÇE KULLANIMDA YAYGIN OLMAYAN “BAŞKAN YARDIMCISI”NI İFADE ETMEKTEDİR.
-

YÖNETİCİLER İÇİN KULLANILAN YÖNETSEL UNVANLAR

- ❑ **DIRECTOR (DİREKTÖR):** DAHA ÇOK YÖNETİM KURULU ÜYELİĞİ İÇİN KULLANILAN BU TERİMİN TÜRKÇE KARŞILIĞI OLARAK DA “YÖNETİM KURULU ÜYESİ” KULLANILABİLMEKTEDİR.
 - ❑ **COORDINATOR (KOORDİNATÖR):** TÜRKÇE KULLANIMDA EN ÇOK KARIŞIKLIĞA YOL AÇAN VE ÖRGÜTTEKİ YERİ KONUSUNDA YERLEŞMİŞ BİR KULLANIMI BULUNMAYAN TERİM “KOORDİNATÖR” TERİMİDİR. -ÖRNEĞİN PAZARLAMA KOORDİNATÖRÜ-
 - ❑ **KOÇ (COACH):** KOÇLUK, TEMELDE ÇALIŞANLARIN YETİŞTİRİLMESİ VE GELİŞTİRİLMESİNDE KULLANILAN BİR KAVRAMDIR. KOÇLUKTA, YETİŞTİRİLECEK KİŞİNİN KONTROLLÜ BİR ŞEKİLDE ÖĞRENMESİ SÖZ KONUSUDUR.
-

YÖNETİCİLER İÇİN KULLANILAN YÖNETSEL UNVANLAR

- ❑ **KORUYUCU (MENTOR):** GENEL ANLAMIYLA KORUYUCULUK, “KİŞİLER ARASINDA, YAŞÇA DAHA BÜYÜK VE DAHA DENEYİMLİ OLANLARIN GENÇ VE DENEYİMSİZ OLANLARA, İŞ YAŞAMINDA VEYA HAYATIN DİĞER ALANLARINDA DESTEK, REHBERLİK VE DANIŞMANLIK SAĞLAMALARINA DAYANAN BİR İLİŞKİ”, OLARAK TANIMLANABİLİR.
 - ❑ **DESTEKLEYİCİ (SPONSOR):** ÖRGÜT İÇİNDE ASTLAR TARAFINDAN ÖNERİLEN YENİ FİKİRLERİ VE PROJELERİ DESTEKLEYEN, ONAY VEREN ÜST DÜZEY YÖNETİCİYİ TANIMLAMAKTA KULLANILIR
-

YÖNETİCİLERİN YAPTIKLARI İŞLER

- **Yöneticiler Diğer İnsanlarla Birlikte Çalışırlar.** Yöneticiler işletme içerisinde çalışanlarla, işletme dışında müşteriler, sendikalar, üretim faktörlerini sağlayan kişilerle yakın ilişki içinde olmak zorundadırlar.
 - **Yöneticiler Plan Yapar.** Programlar, politikalar, bütçeler, projeler hazırlamak yöneticinin görevidir.
-

YÖNETİCİLERİN YAPTIKLARI İŞLER

- **Yönetici Karar Verme Organı Gibi Çalışır.** Yönetici çeşitli alternatif yollar arasında seçim yaparak **karar** verir.
 - **Yöneticiler Politikacıdır.** Burada anlatılmak istenen yöneticilerin bir uzlaşma faktörü olmasıdır.
 - **Yöneticiler Diplomattırlar.** Bütün örgütü dış çevreye karşı temsil ederler
 - Yöneticiler Çalışan Personelin **Güdülenmesi** İçin Çaba Harcarlar.
-

YÖNETİCİLERİN YAPTIKLARI İŞLER

- **Yöneticiler Örgütün Başarısından Sorumlu Olan Kişilerdir.** Astların yapacakları hatalardan da yöneticiler sorumludurlar.
 - **Yöneticiler Denetim Görevini Yerine Getirirler.** Belirlenen amaçlar ile ulaşılan amaçlar arasında farklılıklar olduğu zaman düzeltici tedbirleri alırlar.
 - **Yöneticiler Sorun Çözme Merkezi Gibi Çalışırlar.** Sorun çıkmasına engel olurken diğer taraftan sorun çıktıktan sonra sorunları çözmek için uğraşırlar.
-

ÇEŞİTLİ FONKSİYONLAR İÇİN YÖNETİCİLERİN İŞ GÜNÜNDE HARCADIKLARI ZAMAN YÜZDESİ

FONKSİYONLAR	YÜZDESİ
PLANLAMA	19.5
ARAŞTIRMA	12.6
KOORDİNASYON	15.0
DEĞERLENDİRME	12.7
DENETİM	28.4
KADROLAMA	4.0
GÖRÜŞME	6.0
TEMSİL	1.8
TOPLAM	100

YÖNETİCİLERİN DİKEY OLARAK SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

YÖNETİM PİRAMİDİ

Bir işletmedeki yönetim basamaklarını gösterir.

TEPE YÖNETİMİ	<ul style="list-style-type: none">• Yönetim Kurulu• Genel Müdür• Genel Müdür Yardımcıları• İşletme Sahipleri
ORTA YÖNETİM	<ul style="list-style-type: none">• Bölüm (Departman) Müdürleri• Bölüm Müdür Yardımcıları
ALT YÖNETİM	<ul style="list-style-type: none">• Kısım Şefleri• Ustabaşlar• Gözetimciler

YÖNETİCİLERİN DİKEY OLARAK SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

YÖNETİCİLERİN DİKEY OLARAK SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

YÖNETİCİLER	ASTLAR	UNVANLAR (ÖRNEK)
Üst Kademe Yöneticiler	Kendilerine bağlı astları yönetici pozisyonundadır.	Yönetim Kurulu Başkanı Başkan Yardımcısı Pazarlama Başkan Yardımcısı İnsan Kaynakları Genel Müdür Genel Müdür Yardımcısı Genel Direktör İşletme Müdürü
Orta Kademe Yöneticiler	Kendilerine bağlı astları yönetici pozisyonundadır.	Üretim Müdürü Satış Müdürü İnsan Kaynakları Müdürü Finansman Müdürü
Alt Kademe Yöneticiler	Kendilerine Yönetici pozisyonunda olmayan astlar bağlıdır.	Bölge Satış Müdürü Gözetmen Hat Yöneticisi Formen Ustabaşı

YÖNETİCİLERİN SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

- **TEPE YÖNETİMİ**
 - Tepe yöneticileri, işletmenin **bütününden** ve **genel yönetiminden** sorumludur.
 - **Tepe Yönetim Grubu:**
 - İşletmenin genel politika ve stratejilerini belirler,
 - Dış çevre ile etkileşimi yönlendirir,
 - Ana bölümlerin çalışmalarını gözden geçirir,
 - İşletme örgütü ile işletme sahipleri arasında köprü görevi görürler.
-

YÖNETİCİLERİN SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

- **ORTA YÖNETİM**
 - Bu yönetim grubu tepe ve alt yönetim arasında köprü işlevini üstlenmiştir.
 - **Orta Yönetim Grubu:**
 - Aylık ve yıllık üretim ve satış raporlarını hazırlar,
 - İşletmenin teknik planlarını yaparlar,
 - Üst yönetimin kararlarını uygulamaya koyarlar,
 - Bölüm amaçlarını saptarlar.
-

YÖNETİCİLERİN SINIFLANDIRILMASI VE YÖNETİM PİRAMİDİ

- **ALT YÖNETİM**
 - İşletmelerde üretim işini fiilen gerçekleştiren ve işlerin yapılışını denetleyen kişilerin oluşturduğu gruptur.
 - **Alt Yönetim Grubu:**
 - Günlük işlerin yürütülmesini sağlar,
 - Çalışanlarla yakın ilişkiye girerler,
 - Üretimin ve satışların dönem sonuçlarını gözden geçirirler,
 - İşlerin teknik denetimini sağlarlar.
-

YÖNETİCİLERİN YATAY OLARAK SINIFLANDIRILMASI

- **FONKSİYONEL YÖNETİCİLER:**
 - Bu yöneticiler tek bir yönetim fonksiyonundan sorumludurlar.
 - Fonksiyonel yöneticiler hat yöneticisi şeklinde görev yaparlar.
 - **Pazarlama, insan kaynakları, üretim, finansman** bölümü yöneticileri fonksiyonel yöneticilere örnek olarak verilebilir.
-

YÖNETİCİLERİN YATAY OLARAK SINIFLANDIRILMASI

- **GENEL YÖNETİCİLER:**
 - Bu yöneticiler işletmenin bütün fonksiyonlarından sorumludurlar.
 - Bu yönetici grubuna; bir mağaza yöneticisi veya fabrika müdürü örnek verilebilir.
 - Küçük işletmelerde daha çok genel yönetici durumunda kişilere ihtiyaç vardır
-